

Setembre cultural | | Actualitzat el 30/06/2017 a les 12:45

Natxo Parra i Carles Viñas: «El Sankt Pauli és un emblema per l'esquerra alternativa i pels qui creiem que un altre futbol és possible»

Entrevista a Natxo Parra i Carles Viñas, autors del llibre 'Sankt Pauli, un altre futbol és possible' (Tigre de paper), del qual ja s'ha fet la segona edició | «És un club molt singular, perquè no és una cosa que assumeix la pròpia directiva, sinó que canvia arrel de la pressió de l'afició. D'un petit grup de militants del moviment autònom, residents a unes cases okupades que hi havia al barri»

Natxo Parra i Carles Viñas a la llibreria Muntanya de llibres de Vic | Dolors Pena

A l'historiador Carles Viñas (Barcelona, 1972) i a l'advocat laboralista Natxo Parra (Barcelona, 1981) els uneix la seva passió pel futbol i el compromís social. Han publicat 'Sankt Pauli, un altre futbol és possible' (en català per Tigre de paper i en castellà per Capitán Swing), on expliquen l'especial història del Sankt Pauli, un club compromès amb el seu barri d'Hamburg, que s'ha convertit en un referent per l'esquerra alternativa i no precisament pels seus èxits esportius. Un cas molt especial en el món del futbol modern. Van ser a la llibreria Muntanya de llibres de Vic per

presentar el llibre.

Se sol dir que el futbol és l'opi del poble, però sembla que el Sankt Pauli trenca aquest esquema. No és un equip de futbol que destaquï pels seus èxits esportius, però sí que és conegut per ser un club diferent en el futbol modern. Què el fa especial?

Ens agradaria trencar amb la màxima de que el futbol és l'opi del poble. Sempre diem que el futbol és com una metàfora social. Dins el futbol trobes el que trobes als altres indrets de la teva vida social. Ningú es planteja que l'oci i la cultura siguin aliens a un posicionament polític, i en canvi sembla que l'esport s'arraconi i no se'l consideri com una part essencial. Molta gent fem esport, a molta gent ens agrada l'esport, molta gent anem a veure esport. Arraconar-lo i donar-li cap mena de contingut polític i social, tenint en compte que és un espai molt important fins i tot de socialització, ha fet que es deixés, com s'ha deixat sobretot en aquest país, a altres referents polítics d'extrema dreta. Volíem trencar aquesta màxima de l'esquerra més esnob de tota la vida de considerar l'esport com a opi del poble. Diuen que antigament ja es criticava els obrers que anaven a veure el futbol, perquè el temps de lleure l'havien de dedicar a formar-se, a anar a manifestacions, etc. I al Sankt Pauli el fa especial que és un club perdedor, que no té una aspiració important a guanyar res, és un club de segona que ha estat a punt de baixar aquest any. Al final ens hem salvat, però durant la primera part de la temporada han estat cuers. Posa l'èmfasi del seu "èxit" en coses que van més enllà del que és l'èxit esportiu. Amb tota la dificultat que això comporta: estar dins d'una determinada lògica de futbol professional, d'estar a la Bundesliga, ser membre de la Federació Alemanya de Futbol, i tot i així mantenir-se distant respecte els objectius capitalistes de l'esport d'elit absolutament professionalitzat. No volen guanyar, sinó que volen mantenir una vinculació amb la comunitat, el barri, un posicionament polític, apropar-se a la gent, fer que la gent s'apropi a ells.

Natxo Parra i Carles Viñas, abans de la presentació del llibre a la llibreria Muntanya de llibres Foto: Dolors Pena

És real o té un punt de màrqueting?

És real. És un dels equips més globalitzats que hi ha al món. S'ha convertit en una mena d'emblema per tota l'esquerra alternativa, per totes aquelles persones que pensem que existeix un altre futbol, un altre tipus d'esport dins d'un altre món. És real. La vinculació amb el barri es manté. L'any passat, per fer una repoblació d'abelles dins d'Hamburg, el club va demanar a tot el veïnat si podia treure testos amb flors per atraure les abelles. Tot el veïnat va treure testos, s'ha aconseguit repoblar la població d'abelles, fins i tot han fet una mel amb el nom de l'entrenador. També s'han fet altres campanyes, com les destinades als refugiats, fins i tot al final han donat aixopluc a un equip format per refugiats que van arribar amb la onada de 2014 de Lampedusa, que fugien de Síria i de Líbia. Ells mantenen aquesta vinculació amb el barri, però sí que és cert que estan dins la lògica del mercat capitalista i això implica una difusió tremenda, que molta gent, fins i tot a 1.800 quilòmetres de distància ens el fem nostre, i té el risc de convertir-se en un producte de màrqueting pur i dur. No podem oblidar que la seva maquinària de màrqueting és molt important. Fan milions d'euros a través dels productes que venen: samarretes, torradores, aneguets, xupaxups, calces? Pots trobar de tot!

Tant és així que fins i tot dues editorials (Tigre de paper i Capitán Swing) s'han embrancat a publicar aquest llibre, i la rebuda sembla que ha estat molt bona. Us esperàveu la confiança tant de les editorials com dels lectors?

El llibre surt com una mena de consum intern. Tres persones que fa anys que seguim el Sankt Pauli tenim la idea, formem part de la penya que es va fundar l'any 2010, vam parlar amb el Carles, ell havia tingut la mateixa idea i al final decidim tirar-ho endavant. Dues de les persones cauen i ens quedem nosaltres dos. A mesura que anàvem fent el llibre pensàvem que podia tenir possibilitats. A mi em va sobtar que les dues editorials ens diguessin que sí d'una manera tan ràpida. I malgrat que pensàvem que hi havia gent interessada en el tema, que no hi havia cap llibre sobre el club ni en català ni en castellà, ens va sobtar que s'esgotés la primera edició en tres setmanes, i que l'edició en castellà també s'hagi esgotat. Estem sobtats d'aquesta bona acollida.

«Sankt Pauli, un altre futbol és possible», editat per Tigre de paper en català Foto: Dolors Pena

Què és el que us crida l'atenció del Sankt Pauli? D'on ve aquesta afició?

La vinculació política i social que té. El primer que t'atrau d'aquest equip és que no ha guanyat res. És fàcil seguir el Chelsea, el Manchester, el Bayern, equips que guanyen, que els pots veure a la tele. El Sankt Pauli, però, és el primer i únic club de futbol professionalitzat que s'autodefineix als estatuts com antifeixista, antiracista i contrari a qualsevol forma de discriminació. Aquest és el primer element que t'atrau. Després vam anar allà i un cop trepitges Millerntor, t'enganxa, hi vols tornar sempre. La manera d'animar, la manera com es viuen els partits... Animen en positiu, no insultant. Estàs compartint grada amb famílies, amb nens petits i tenen la grada més feminitzada de tota Europa.

El llibre no és només futbol. És futbol, és història, és moviments socials. De fet, un és advocat laboralista i investigador de moviments socials, l'altre és historiador. Com us heu complementat?

Molt bé. En els primers capítols del llibre es veu la mà de l'historiador, nombroses cites, l'estudi en profunditat de tota la història, i ens hem entès molt bé. Teníem molt clar que no volíem que fos un llibre només de futbol, no volíem explicar únicament la història de Sankt Pauli, de fet seria impossible explicar la història del club sense explicar tot el rerefons històric. Teníem clar que volíem explicar la història, el context en el qual sorgeix, volíem desmitificar el fenomen Sankt Pauli, com canvia arrel dels 80 i que actualment existeixen moltes tensions, que no és un club perfecte. I amb el neguit de no contribuir amb el llibre a que encara esdevingui més moda. Sempre definim el Sankt Pauli com el club menys perfecte. Però evidentment té imperfeccions, hi ha coses que s'han de treballar, tant des del club com des de la grada.

Natxo Parra en un moment de l'entrevista Foto: Dolors Pena

El compromís, la solidaritat, l'antifeixisme? Són característiques de l'afició o també les ha assumit el club? Quina relació hi ha entre el club i l'afició?

El canvi prové de l'afició. És un club molt singular, perquè no és una cosa que assumeix la pròpia directiva, sinó que canvia arrel de la pressió de l'afició. D'un petit grup de militants del moviment autònom, residents a unes cases okupades que hi havia al barri. Un club que es va modelant en paral·lel amb el barri portuari, obrer, que ha rebut molta immigració, amb una pressió popular molt important, el barri dels baixos fons, amb un índex de delinqüència enorme, barri de mariners? Es va fent a mida de la població del seu entorn. El que ens semblava molt singular és que és l'afició la que aconsegueix que el propi club assumeixi tots els seus postulats. Tot està fet de petits fets puntuals. Un exemple és que quan s'autodefineixen com antifeixistes i antiracistes és arrel d'uns crits racistes a un jugador rival dins del camp. Una part molt important de l'afició ho veu inacceptable, fan campanya perquè es faci fora aquesta gent, perquè no es tornin a reproduir crits racistes a l'estadi, i fins i tot arrenca una campanya per pressionar al club perquè els estatuts canviïn i es digui que el club està lliure de qualsevol forma de feixisme i de racisme. És l'afició qui fa canviar el club. I avui ningú discuteix aquesta vinculació amb el barri, ni el posicionament polític del Sankt Pauli, que és una entitat sobretot social, que ha d'ajudar a les persones del barri, a les refugiades, malgrat que també existeixen tensions. Hi va haver un president, que era com el president cool, Corny Littmann, homosexual, empresari de la nit, amb diversos locals d' striptease dins el propi barri, que va ser la persona més bel·ligerant amb l'afició i la que més va incidir en fer una deriva més comercial del propi club. I va ser l'afició la que va rebutjar això. Ara hi ha un altre president, Oke Göttlich, jove, que prové de la grada més combativa del Sankt Pauli, per tant les relacions són molt més disteses que abans. Sense negar el caràcter antifeixista i la vinculació social que ha de tenir el club, sí que hi ha una part que es vol mantenir inalterada amb tots aquests principis, i una altra que pensa que sense renunciar a això, cal invertir els beneficis en comprar altres jugadors que permetin marcar gols, guanyar, pujar a primera.

Una altra característica és el suport del club a la participació femenina en l'àmbit esportiu, que també costa prou de trobar en la majoria de clubs.

Això forma part del mite i és una de les grans mancances del propi club. Quan hi vam anar una de les primeres vegades, vam voler anar a veure un partit de l'equip femení. No jugaven al camp, sinó en un camp annexe, sense grades, hi havia 10 o 15 persones. Ens va sorprendre. És l'equip que té més nombre de seguidores a Alemanya, el major nombre de dones que assisteixen a l'estadi, que s'autodefineix com a contrari a qualsevol forma de masclisme, que ha fet campanyes. A principis del 2000 va fer treure la publicitat de la revista Maxim de l'estadi perquè és publicitat sexista. Degut a la pressió de la grada això mica en mica ha anat canviant. Ara estan mig professionalitzades, tenen grada, hi ha dues penyes que exclusivament van a veure el futbol femení. Vam parlar amb la que actualment és una de les entrenadores del FC Lampedusa Sankt Pauli, que és el format per refugiades. És una de les introductores del futbol femení al club, i ella mateixa, que era assídua a la grada, ens explicava que la gran massa social del club havia fet el canvi i van demanar al club que els deixessin les instal·lacions perquè volien fer un equip femení i el club es va negar. Van decidir passar a l'acció directa. Quan volien anar a entrenar, trencaven el quadre de llums per tenir llum i trencaven les portes per poder entrar. Una setmana rere l'altra, al final van fer retrocedir el club, que els va deixar les instal·lacions. Tot i així el club no volia constituir una mena de secció femenina sinó que les van col·locar a la secció juvenil del club. Una altra lluita fins que estiguessin reconegudes com a secció pròpia dins de tot el club. Vam voler desmitificar el mite. El Sankt Pauli no ha tingut, com a club, una acollida enorme respecte el futbol femení. De fet, fins fa poc jugaven amb samarretes de segona mà de l'equip masculí. Ara tenen graderia, tenen dos grups d'aficionats i tenen una estructura mínimament professional.

Carles Viñas, just abans de la presentació a Vic, durant l'entrevista Foto: Dolors Pena

El club va néixer de la mà de la burgesia. Com s'ha fet aquesta evolució i que va passar ben bé perquè fes aquest canvi tan radical?

Són coses molt concretes i fites molt puntuals que no es poden entendre sense tenir en compte quin era el context. A mitjans dels 80 ens trobem un moviment autònom molt important dins d'Hamburg, era un dels focus del moviment okupa a Alemanya, juntament amb Berlín. Un carrer dins del barri de Sankt Pauli, amb antics palauets de la burgesia, havia estat okupat per les classes populars. Apareix un grup d'unes 15 persones, molt bregades amb l'acció directa, amb enfrontaments amb la policia del moviment autònom, que els agrada el futbol. Molts d'ells fins i tot anaven a les grades del club rival de la ciutat, de l'Hamburg, el club d'èxit, l'únic club que mai ha baixat a segona a Alemanya. Però dins d'aquestes grades es tem per l'auge i l'efervescència del neonazisme. Dins de la grada de l'Hamburg hi havia un moviment d'extrema dreta molt important. I aquesta gent decideix marxar d'Hamburg i va a parar al club del barri. Un club petit que no congregava més de 1.500 persones a les grades. Creiem que tenen diverses coses bones. Arriben i fan respecte absolut al que era la grada. Van ocupar l'espai de la grada que no estava ocupada per ningú. No podem oblidar qui eren. Eren punks dels 80 amb crestes de colors enormes. Una imatge molt dura. La llegenda diu que un d'aquests punks, de camí a l'estadi, va agafar una bandera pirata. Hamburg és ciutat de pirates, és el segon port més important de tot Europa, després de Rotterdam. La va agafar amb un pal d'escombra i va entrar al camp. Al següent partit en van aparèixer més, i cada vegada més, i al final es va acabar convertint en la bandera. El segon o tercer partit, veient això, els de seguretat van dir que aquesta gent no podia entrar. Ells van entrar a la grada, van venir els de seguretat, els van voler fer fora i ells van dir «Nosaltres som els que estem okupant a Hafenstrasse», i els de seguretat els van deixar continuar allà. Aquí comencen a canviar les coses. El moment àlgid, però, és l'any 1991, que tota aquesta gent del moviment autònom té multes, despeses d'advocats i de tot i decideixen fer un gran festival de música, convidant a gran part dels grups de rock i de punk que estaven en auge en aquell moment. Van demanar al club que els cedís les instal·lacions per fer el festival el

setembre del 1991. El club és reticent i diu que no. Tenia por a destrosses, a vandalisme. Ells pressionen i al final aconseguen que el club els digui «Si feu una assegurança de 30.000 marcs us el cedim». Aconseguen aquella assegurança i cedeixen l'estadi durant el cap de setmana. Aquell festival va ser un èxit. De tot, de gent, comportament cívic, zero destrosses, zero vandalisme. Espectacular. Molta gent de la pròpia ciutat i d'altres llocs d'Europa ho veu i aquí és on hi ha el boom. A més, van ingressar molts més diners dels que necessitaven i l'excedent el van destinar (uns 8.000 marcs) a comprar una furgoneta per l'església evangelista del barri, perquè el capellà d'aquella església era la única persona que s'ocupava de portar els nens del barri, sobretot de famílies en risc d'exclusió social, a fer activitats. Aquest és el punt clau on emergeix ja tot aquest moviment, atrau a molta més gent de la ciutat, atreta per l'ambient i es comença a desfermar l'èxit del Sankt Pauli. Això i els primers partits televisats, que fan que es comenci a conèixer el club a la resta d'Alemanya i que sigui el segon club de molts alemanys.

Natxo Parra i Carles Viñas, abans de la presentació del llibre a la llibreria Muntanya de llibres Foto: Dolors Pena

Creieu que realment un altre futbol és possible? Al cap i a la fi, el model de gestió dels grans clubs és el de les grans empreses capitalistes.

Sí. Aquí, a més, hi ha la llei de societats anònimes esportives del 1992 que fa que qualsevol club a partir de Segona B, llevat de 4 excepcions que es van permetre perquè són clubs molt grans (Barça, Madrid, Atlètic de Bilbao i l'Osasuna), que no tenien deutes, sigui societat anònima esportiva. El que significa pervertir la pròpia essència d'un club i enfocar-lo a un funcionament d'empresa i a adoptar el postulat d'una empresa privada. Però igual que existeixen altres experiències empresarials al marge, existeix un altre futbol, que és el que a nosaltres ens agrada. Díficil, molt. Però aquí hi ha una experiència.

Díficilment es veuen jugadors professionals que es posicionin obertament sobre

determinats temes, i si algun ho fa, rep moltes crítiques i fins i tot retirades de patrocinis. Per què passa? Haurien de fer-ho? Al Sankt Pauli sí que passa?

És molt difícil que et posicionis si el club on jugues no es posiciona. Primer perquè no tens l'aixopluc ni l'escalfor del teu club. El cas més paradigmàtic és el de l'Oleguer Presas. Es posiciona políticament amb diversos temes i ni el propi club surt a fer una defensa aferrissada d'ell. Llavors també hem de tenir en compte que són gent multimilionària que té un grapat d'assessors que segurament els diuen que han de vendre una imatge. I al final, malauradament la majoria de jugadors professionals, estan venent una imatge. Una imatge d'èxit, el més transversal possible i arribar al màxim nombre de clients. Hi ha el cas del Piqué que es posiciona en una cosa molt concreta, que és anar a una manifestació perquè es faci un referèndum, i li plouen tot de crítiques per una cosa molt «facileta». Jo crec que l'únic exemple de persona que es posicioni és el Mikel Sanjosé, de l'Atlètic de Bilbao, que amb el tema de l'Iñigo Cabacas, de la llengua, dels presos, va fer una defensa aferrissada sobre el procés de pau, sobre l'acta de Baiona, pel qual va ser molt criticat també. Però certament és molt difícil. També a Sankt Pauli és cada cop més complicat que els jugadors es posicionin. Ja no és com als anys 80, que els jugadors sortien del partit i anaven a fer unes birres amb l'afició, on hi havia jugadors que sortien amb el puny alçat. Un dels mites era el porter, Volker Ippig, que vivia fins i tot a una casa okupa i anava a entrenar amb la bicicleta. El compromís costa. De fet ahir, el capità del Sankt Pauli va rebutjar l'oferta de renovació i se n'ha anat al Dynamo Dresden, que és una mica l'emblema de l'afició d'extrema dreta alemanya. I això no ha caigut molt bé. Però altres jugadors més compromesos s'han mostrat obertament contra el feixisme. Aquí és impensable. Us imagineu qualsevol jugador del Barça amb una samarreta antifeixista? És que ni em passa pel cap!

Natxo Parra en un moment de l'entrevista Foto: Dolors Pena

Un dels jugadors més compromesos del Sankt Pauli és Deniz Naki, que precisament ha fet el pròleg del llibre.

Sí. És alemany però d'origen kurd-aleví. Va jugar diverses temporades al Sankt Pauli de davanter. De fet ell té una anècdota amb el Hansa Rostock, que és una de les grans aficions enemigues per la seva vessant d'extrema dreta, on després de marcar el 0-2, i que durant tot el partit l'estiguessin insultant, va anar a la grada i els va fer el gest com si els tallés el coll, la grada va embogir, el van sancionar, i fins i tot quan es va acabar el partit, va agafar una bandera del Sankt Pauli, va anar a aquella grada i la va clavar. Està molt vinculat amb el moviment d'alliberament nacional kurd, que ara ha estat condemnat a 18 mesos de presó per uns tuits, davant l'ofensiva de l'any passat de l'estat turc davant Cizre. Va fer uns tuits dedicant una victòria a tots els lluitadors de Cizre i de les altres poblacions de Bakur que estan patint el setge per part de l'estat turc. L'han condemnat a 18 mesos per apologia al terrorisme. És un dels altres grans exemples de futbolistes compromesos amb l'afició, amb el que significa el club i amb causes socials. Aquí no es mobilitza només l'afició, sinó que el propi club s'ha mobilitzat. Va dedicar-li un partit, va penjar-li una bandera enorme a l'estadi amb la seva cara i va fer un comunicat públic rebutjant la condemna de Naki.

És possible ser un futbolista o un club d'esquerres en aquest model de futbol modern?

Els multimilionaris són una minoria. Però sí que és cert que el posicionament, també en categories inferiors, tampoc és extraordinari. L'anestèsia general fa que posicionar-te sigui sinònim de tancar-te portes. S'han de trencar tabús. I si algú es posiciona, potser veurà que en comptes de tancar-se portes es converteix en un símbol o referent. Però els clubs estan dirigits per unes determinades elits econòmiques i polítiques, que són les mateixes que estan dirigint la resta del país o de l'estat. Per tant, el posicionament polític d'un jugador, si és en la mateixa línia no hi ha problema. Si fan exaltació nacional de la unitat d'Espanya, no hi ha cap problema. El posicionament contrari és el que topa amb la barrera. Amb Salva Ballesta no hi havia cap problema, llevat amb el conflicte que va tenir amb l'afició del Celta. El posicionament d'Oleguer Presas el que provoca és un rebuig. Fins i tot el posicionament del Piqué, una cosa tan absurda o petita, el mínim gest de dir «volem votar». L'Oleguer ho va pagar amb la retirada de patrocinis de Kelme, i que el tractessin gairebé com un empestat. Si sortia del Barça era evident que no podria fitxar per qualsevol altre club de l'Estat espanyol, llevat algunes excepcions. Va marxar a l'Ajax. Un altre exemple és el Marc Crosas del Barça. Aquest sí que s'ha posicionat reiteradament a favor de la independència, en contra de determinades elits polítiques, però quan va marxar al Celtic. Aquí no. És un problema no només dels jugadors sinó dels propis clubs.

Carles Viñas durant la presentació del llibre a la llibreria Muntanya de llibres de Vic Foto: Dolors Pena

Però hi ha altres experiències en categories inferiors...

Petites experiències com equips de barri o els clubs d'accionariat popular, que volen tenir un funcionament cooperatiu: una persona, un accionista, un vot. Son amateurs, evidentment no n'hi ha cap que sigui professionalitzat. El que està en una millor posició és el Ceares, d'Astúries, que ara és possible que pugui a Segona B. Són petites experiències que ja veurem com van funcionant i també en relació amb la legislació. Perquè el Ceares, en el moment que pugui a Segona B, la lliga de futbol el farà fer-se una societat anònima, ja no podrà tenir un club de futbol cooperatiu. En aquell punt, haurem de veure com va. Hi ha dos models: canviar el club des de dins, on l'afició s'ha d'empoderar, organitzar-se, crear pressió; o crear un club de base. No sé quina és més complicada. Crear un club de base és feina, cal gent implicada, des de trobar un camp per entrenar, trobar un camp per jugar, pintar les ratlles, vendre les entrades, penjar els cartells, una feinada. Necessites un grup de gent molt implicada, i això costa. I l'altra opció encara costa més, sobretot en un club gran. Les grades de clubs grans deixen de sentir-se'ls seus i hi ha un trasbals cap a clubs més petits, on tenen una incidència més gran, on tenen una comunicació més gran, més participació, i senten el club més seu. Busquen els referents originals, el futbol de barri, lligat amb la comunitat.

Hi ha aficions de clubs esportius, no només futbol, que sí que es declaren d'esquerres, antifeixistes, però moltes vegades relacionem els aficionats amb hooligans o grups d'ultradreta, racistes. Com s'explica?

Durant els anys 80 és quan hi ha l'esclat de l'ultradreta, un focus molt important de propaganda, de visibilitat. A Alemanya va ser molt clar. L'element de visibilitat van ser les grades, on gent molt polititzada de l'extrema dreta passa a ocupar i a copar totes les grades. Ara cada cop les grades s'estan fent més apolítiques i molta gent ha sortit i fa política al carrer, a les institucions. Aquí va ser a principis dels 90. Hi havia grades que es definien apolítiques, hi havia grades que es

definien d'esquerres, però al futbol hi ha un component masculí importantíssim. En el pitjor sentit de la paraula. Enfrontaments i baralles entre aficions van existir. Hi havia grups que no tenien por a enfrontaments amb centenars de persones, i això fa que molta gent se senti guarida. I això fa que es converteixi en una grada política i que emergeixi l'extrema dreta. Jo crec que aquí això està canviant. Que hi hagi gent dins d'una grada que estigui disposada és important. Com per exemple, el que va passar amb una agressió sexual a Pamplona. Hi ha gent que està vinculada a determinats grups de Sevilla, que no ho van condemnar, que fins i tot ho van exculpar, i hi ha gent que va dir «que no ens hem de posicionar respecte aquesta agressió sexual encara que sigui del meu company d'allà? Marxo». És important trobar grups dins de la grada que prenguin aquest posicionament tan clar. Marxo de l'espai gran i em constitueixo en espai petit, amb tot el que això pot comportar d'enfrontaments i tensió amb la gent amb la que estàs compartint l'espai.

Carles Viñas i Natxo Parra durant la presentació del llibre a la llibreria Muntanya de llibres Foto: Dolors Pena